

GOOD PRACTICE EXAMPLE

Moca doo Jablanica

1. Opšti opis izabranog procesa ili SCORPS-a

Firma je osnovana 1920. godine, i tokom vremena je od stolarske radionice prerasla u fabriku za preradu drveta. U tom periodu četiri generacije porodice Petronijević je radilo na stvaranju i uvećanju porodičnog posla. Od 1991. godine postaje preduzeće i danas ima razvijenu i stabilnu proizvodnju elemenata dobijenih preradom bukve. Ovaj koncept se pokazao uspešnim, pa se sada kompletna proizvodnja bazira na izvozu u Evropu, Aziju i Afriku, prema narudžbinama poznatih kupaca.

2. Zašto je izabran ovaj proces ili SCORPS

Ova kompanija je izabrana kao primer dobre prakse, jer je u potpunosti zaokružila svoju proizvodnju. Naime, od ostataka koji ostane u proizvodnji sirovih, suvih i hoblovanih elemenata, pravi se pelet i briketi. A ostatak koji se ne može iskoristiti za izradu peleta i briketa se koristi za dobijanje energije za sušaru. Godišnje se u ovoj firmi od ostataka u proizvodnji proizvede oko 1200t peleta.

3. Ko je uključen u ovaj proces ili SCORP?

U ovaj proces su uključeni svi zaposleni koji rade u Moca doo Jablanica, kao i brojni autoprevoznici i JP Srbijašume koje je i dobavljač sirovine.

4. Tehnički opis

Primarna delatnost firme Moca doo je proizvodnja sirovih, suvih i hoblovanih elemenata. Ova firma ima dve proizvodne hale. U prvoj hali se vrši primarna prerada drveta, dok se u drugoj hali vrši finalna obrada prethodno izradjenih elemenata, kao i proizvodnja peleta i briketa od drvnog ostatka. Proizvodnja je automatizovana, a mašine u proizvodnom pogonu su savremene i kompjuterski upravljane.

5. Ekonomske informacije

Ukupni prihodi za 2012 godinu su iznosili 1.110.686,00 EUR, dok su ukupni rashodi iznosili 1.065.915,00 EUR. Dobitak pre oporezivanja je iznosio 44.771,00 EUR. Neto dobitak nakon oporezivanja je iznosio 41.076,00 EUR.

6. Pravni aspekti

Upotreba biomase i peleta nije još uvek zakonski regulisana u Srbiji.

7. Aspekti životne sredine

Moca doo je firma koja vodi računa o životnoj sredini, i koja se na svaki način trudi da smanji emisiju CO₂. S obzirom da se u proizvodnji koristi električna energija, emisije CO₂ nema, jedino se prilikom sušenja drveta koristi drveni ostatak koji se ne može peletirati ili briketirati i njegova emisija CO₂ je izuzetno mala, možemo reći zanemarljiva.

8. Društveno ekonomski aspekti

Na kraju 2012. godine u Moca doo, bilo je 60 zaposlenih. Početkom 2013. godine došlo je do povećanja kapaciteta i zapošljavanja novih kadrova tako da sada ovo preduzeće ima 70 zaposlenih. Ova firma se trudi da ide u korak sa vremenom, pa je ne tako davno investirala u izgradnju nove sušare.